

takrat pa tudi ni moglo biti pomembno v vrtincu vetra, čustev in trepetanja vznemirjenosti.

S prvimi kapljami naju je odpihnilo v ostanke stare kočice, ob kateri je že bila zrasla nova. Našla sva zavetje, sami od sebe so zanoreli poljubi in objemi — dokler ni blisk razsvetlil nereda skladovnic desk, gradbenega materiala, polomljenega pohištva in odpadkov v trebuhu odpisane zavetišča.

Streslo naju je in zbežala sva pred tem hladom v novo zgrajeno kočico. Ob čaju, v samotni med drugimi planinci, sva se ljubkovala s pogledi.

Dež je curkoma grmel po strehi.

Tudi zdaj lije in grmenje oznanja sneg po gorah. Jesen se visoko v gorah hitro konča s snegom, nižje pa bo še žarelo listje in šumelo kot spomin. Topel, nežen v negibnosti samote, v željnosti okušati spet in spet gorske steze z ljubljenim.

KAKO DOLGA JE LAKO NOČ POD MILIM NEBOM

UJETNICA TEME IN PLANINE

MILENA PEČE

Nekaj časa je že tega, kar sem doživela in preživela nepredvideno samotno noč na prostem, pa vendar imam občutek, kot da se je to zgodilo včeraj, tako doživeta je bila ta izkušnja in toliko novih spoznanj mi je dala.

Začelo se je pred lanskoletnimi počitnicami, ko sem se odločila, da prehodim slovensko transverzalo in konec avgusta je vse kazalo, da je ta odločitev tudi realna. Ostalo mi je le še nekaj »nezavzetih« vrhov, pa tudi dovolj prostega časa, da to izpeljem.

Tako sem preživela nekaj prijetnih dni na planinskem taboru na Planini pri Jezeru nad Bohinjem in se odločila, da med tem časom skočim še na Triglav in po manjkajoče žige v njegovi bližini. Po vodniku in svojih planinskih izkušnjah sem predvidevala, da tako krožno pot lahko izpeljem v enem samem dnevu — in kot rečeno, je bilo tudi storjeno.

POTI OKROG TRIGLAVA

Na pot sem šla dovolj zgodaj in obetal se je vroč poletni dan, ko sem se že vzpenjala prek Planine v Lazu in mimo Debelega vrha. V občudovanju zeleno skalnate pokrajine in v sproščujoči samotnosti sem bila mimogrede pri Vodnikovi koči, kjer sem se prvič ustavila. Od tu do Planike je bil le kratek skok in še krajši do Kredarice, toda ura je bila že poldne in pred menoj sta bili še dobri dve tretjini poti.

Pot do Staničeve kočice in nazaj samo zaradi žige se mi je zdela popolnoma odveč. Vendar mi je fant, ki je tam pomagal, povedal toliko lepega o malo prehojeni poti na Rjavino, ki je zanj najlepša gora daleč naokoli, da se mi je zdela ideja za kasnejšo priložnost vredna »odvečne« poti. Vzpon na Triglav mi je pomenil dvojno razočaranje. Tako okovan in zavarovan,

brez možnosti pravega stika z zemljo je name deloval kot mučenik in ne kot ponosen oče, kakršnega radi prikazujemo. Kar grozno mi je bilo pri srcu, kako smo dopustili, da so mu ubili vso njegovo lepoto in ponos. Pripodila se je še megla s hudim vetrom, da je bilo nemogoče vsako ustavljanje ali razgledovanje, za razgabljanje pa tudi ni bilo več časa, ker se mi je mudilo naprej.

Megla me je spremljala skoraj do Prehodavcev in od tam se je začela prava bitka s časom.

Kočica pri Sedmerih jezerih je bila nabito polna in če sem prej razmišljala, da bom tu prenočila, če bo potrebno, me je ob tej množici »veselih« ljudi dokončno minilo in brez počitka sem hitela naprej.

Preplezala sem Štapce in počasi se je začela spuščati noč. Vendar sem bila še vedno prepričana, da bom prišla v matično kočico, kot sem obljubila in se zmenila z oskrbnikom, da me bo čakal s skodelico kislega mleka.

Kalvarija se je začela na križišču poti, kjer se leva odcepi na Dedno polje in desna čez Pršivec. Po svoji notranji logiki sem izbrala bližnjico, ki pa je zame postala najdaljša pot, saj je trajala vso dolgo noč do jutra.

Na brezpotju sem se izgubila, tako da nisem vedela ne kje sem niti kam bi se morala obrniti. Baterija mi ni dosti pomagala in brez kompasa se sploh nisem znašla.

In kaj sedaj?

MINUTE, DOLGE KOT URE

Po 15 urah hoje nisem našla pametnejše rešitve, kot da prenočim tam, kjer sem. Strah me ni bilo, začetno paniko pa sem hitro pomirila z ugotovitvijo, da mi v tem trenutku kaj drugega ne preostane.

Sprva se mi je še zdelo zabavno, saj je kazalo, da bo topla in jasna noč prijetno doživetje v naročju vonjav in v občutju širne prostranosti. Vendar mi ni bilo uso-

jeno, da jo tako poceni odnesem. Začelo se je pripravljati k dežju, treskalo je in grmelno, da sem samo čakala, kdaj se bo ulilo. In res ni trajalo dolgo, ko sem si morala poiskati drugo zavetje. Našla sem sicer večjo skalo, ki me je varovala pred dežjem, zato pa sem morala ležati zvita v klobčič in čisto pri miru. Na tako noč nisem bila pripravljena. Čeprav sem navlekla nase vso zalogo, ki sem jo imela, me je stresalo od mraza, da se nisem in nisem mogla umiriti. Nekoliko mi je pomagal avtogeni trening, na spanec pa nisem mogla niti pomisliti. Zato pa sem se lahko primerjala z zaporniki, ko sem ležala ujeta v mrazu in dežju na golih tleh. Čeprav je bila izkušnja le kratkotrajna, je bila dovolj doživeta.

Brezpuno počasi je minevala noč in vsaka

minuta je bila dolga kot ura, te pa so se po polžje pomikale naprej. Po sedmih neskončno dolgih urah se je toliko zdanilo, da sem vsaj malo lahko razločevala, kje sem — in presenečeno ugotovila, kako blizu doma sem prenočila. Ko bi to le slutila!

Kaj lahko rečem na vse to?

Da je bila to zaslužena kazen in sploh ne naključje? Da je bila izkušnja posledica zavestnega iskanja težav?

Velikokrat sem se že izgubila, ko sem iskala svoje poti, bližnjice in brezpotja ter tako izzivala nevarnosti, vendar se je na koncu vedno srečno končalo, tudi zato, ker sem bila odvisna le od sebe in svoje iznajdljivosti ter odgovorna le zase in sebi. Kakorkoli že, te noči zlepa ne bom pozabila.

VARIACIJE NA TEMO O ZGODNJEM VSTAJANJU

RANA URA – ZLATA URA

PETER ČIŽMEK

Iz Dolomitov sem se vračal domov z avtostopom po precej nenavadnih poteh. Naključje me je vodilo po najmanj prometnih cestah, ki bi si jih lahko izbral. Ali pa morda to ni bilo le naključje?! Vozil sem se v avtomobilih, katerih vozniki so mi pač prvi ustavili in pri tem poskušal vsako etapo izkoristiti do konca, da je le šla proti domu. Pot me je peljala čez Karnijo (Carnia) in Trbiž (Tarvisio) in ob enajstih zvečer sem prekoračil jugoslovansko mejo pri Ratečah.

Zakaj? Morda zato, ker sem hotel čimprej spet videti naše gore. Dolomitov sem bil že do grla sit. V Dolomitih je sicer čudovita skala za plezanje, toda — nekaj jim manjka. Doma nisem imel kaj početi. Če bi hotel domov v Koper, bi potoval prek Trsta in bi danes že spal v topli postelji. Tako pa sem noč preupal pod nadstreškom stavbe ob izteku skakalnic v Plnici. Tja sem se umaknil že pozno ponoči (ali zgodaj jutraj), ker me je izpod nekega kozolca pri Ratečah pregnala eskadrilja komarjev iz Zelencev, močvirnega izvira Save.

Toda ali nismo doma tam, kjer se počutimo srečne? Srečen sem tu, ko se sončim pod steno Male Mojstrovke, kamor sem v hladnih jutranjih urah prišel iz Tamarja po poti čez Sleme. Zadovoljen sem, ko poslušam trapasto blejanje ovac na zelenih pobočjih in opazujem prijatelja, ki sestopata z Mojstrovke po Hanzovi poti. Niso samo gore, ni samo prazno, golo kamenje tisto, kar nas vleče k sebi. Je tudi narava, so tudi ljudje, je tudi živ-

ljenje v gorah. Nekaj od vsega tega — in še nekaj več...

Z Vršiča me Moko z avtom zapelje do Mojstrane. Ko si nakupim nekaj hrane za improvizirano kosilo in pred trgovino urejam nahrbtnik, se s kolesom pripelje mimo Brane.

»Spet ti! Greš v Vrata?«

»Ja, grem pogledat, če bom koga srečal.«

»Za plezat?«

»Rad bi. Morda Ljubljansko, ali pa Zajedo spominov v Stenarju.«

»Bi šel Čopa z mano?«

Potem me povabi domov, kjer njegova mama pripravlja pravo kosilo.

AVGUST 1981

Še isti večer sva skupaj v Vratih, kjer dobiva prostor na pogradih skupnih ležišč v Aljaževem domu. Naslednje jutro me Brane zbudi že ob štirih in zelo nerad se vdam tej stari, dobri hribovski navadi, da iz Doma odideva še pred svitom. Prva svetloba prebujajočega se dne naju ujame pod Steno. Skalaško smer pozna oba, zato se z vrvjo varujeva le v prvih, težjih raztežajih; nato se razveževa in brez varovanja drug ob drugem plezava dalje po razčlenjenih pečinah do Gorenjskega turnca. Kar razganja naju od navdušenja in čeprav prvič plezava skupaj, sva zelo hitra. Globoko v sebi kuham malce nejevolje nad Branetom, ker se mu je zgodaj jutraj tako zelo mudilo. Mirno bi lahko še poležala kakšno urico ali dve. Branetu se pozna, da je vaje hribov, meni pa tudi, čeprav sem imel včasih bolj slabo mnenje o sebi. Na Gorenjskem turncu si privoščiva zajtrk.